

ST. OLAV

22. oktober 1946
58. årgang
Nr. 41-42

Til Kristi Kongefest

UTSYN

Titos kirkepolitikk

Den katolske kirke sier enten eller

Ungdomsdagen 1946

En norskfødt prest

40
øre

F
r
a
m
▪
k
r
i
s
t
m
e
n
n
▪
f
r
a
m

TIL KRISTI KONGEFEST — 1946

Av pastor H. Taxt.

«Quia Rex sum ego». Joh. 18, 38.

Demokrati er allright så lenge man begrenser seg til jordkloden og dens beboere. Stort sett er jo det ene menneske ikke dummere enn det andre.

Men en går akkurat litt for langt når en vil innføre demokratiet i himmelen.

Vår demokratiske verden er ikke rare greiene for

tiden. Og det får vel krigen ta mesteparten av skylden for. Men vi kan da øyne en bedring, en vei ut av all rotet.

Vender en blikket mot de åndelig-religiøse tilstander — for bare å ta vårt eget lille land — da ser det minst talt sørgelig ut. Kaos er vel det eneste ord som fullt ut dekker situasjonen. Og det har ikke krigen skylden for. Det var like ille, om ikke verre før krigen.

Årsaken til kaoset må vel søkes deri at en del mennesker på liv og død har villet anvende sine demokratiske ideer på selve Gudsriket. Visse forkjempere for den frie tanke var ikke helt enige med Vårherre i en del ting. Ved flertalls avgjørelse og litt sjonglering med bibelen tvang de Ham allikevel til å sanksjonere og fortsatte å hylle Ham som sin Herre og Mester. Flere og flere fant på gjøre det samme og til slutt var der ingenting igjen av Kongens autoritet. Menneskene fikk sin mening til å bli Hans mening og sin vilje til Hans. Og enden på det hele er at Kristus, den allmechtige evige konge er blitt degradert til å funksjonere som eneforhandler av syndsforlatelse, med kirken som hans generalagent på jorden (salva reverentia).

Naturligvis er Vårherre rede til å tilgi, til å glemme på visse betingelser våre svakheter og dumheter. Det er en av kristentroens grunnleggende og mest trøsterike sannheter.

Men dermed er ikke alt sagt om Vårherre.

Der er blant mange andre en ting vi demokrater har så lett for å glemme og helst ikke vil tenke på, noe som henger nøye sammen med Kristus som Konge og Hersker over alle mennesker — Vi har all grunn til å frykte Ham.

«Frihet fra frykt», en av de tre store friheter, gjelder ikke i vårt forhold til Gud, hva lektor Storstein enn måtte hevde.

Kristus behøvde ikke kalle seg konge, hvis det ikke var Hans mening å herske over menneskene, hvis Han ikke hadde makt og midler til å gjennomføre sin vilje, straffe ulydighet og lønne trofasthet.

«Gudsfrykt er begynnelsen til all visdom,» sier Skriften. Gudsfrykt, det er nettopp det vår tid mang-

VÅRE på søn- og helligdager KIRKER

Liturgisk kalender:

OSLO

St. Olavs kirke, Akersvegen 1.
Soknepresten, telefon 14 161.

Fromesse kl. 8,15
Kl. 11 Høgmesse med preken.
Aftengudstjeneste kl. 19,00.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Fransiskanerne, telefon 80 868.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste kl. 17.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, telefon 42 324.

Fromesse kl. 8,15
Høgmesse kl. 10,30
Kl. 18 Aftengudstjeneste.

Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17,
Stabekk.
Soknepresten, telefon 37 735.

Fromesse kl. 9,05
Høgmesse kl. 10,45
Aftengudstjeneste kl. 17,45.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, telefon 74 590.

Høgmesse kl. 9,30
Aftengudstjeneste kl. 17,00.

Vår Frue Villas kapell, Montebello,
Smestad.
Prestegården, telefon 58 121.

Høgmesse kl. 9,00
Aftengudstjeneste kl. 17.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, telefon 2 209.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse 10,45
Aftengudstjeneste.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, telefon 15 410.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens
gate 1.
Soknepresten, telefon 2 019.

Fromesse kl. 8,30
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, telefon 1 438.

Ottemesse kl. 8,15.
Høgmesse kl. 10,30.
Foredrag med sakramental velsig-
nelse kl. 19.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s plass 1.
Soknepresten, telefon 1 168.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torvgaten 113.
Soknepresten, telefon 1 751.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste kl. 18.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.
Soknepresten, telefon 3 195.

Fromesse kl. 8,30
Høymesse kl. 11,00
Aftengudstjeneste.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen
Soknepresten, telefon 266.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30
Aftengudstjeneste.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, telefon 4 225.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30
Aftengudstjeneste kl. 17.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, telefon 644.

Fromesse kl. 8,00
Høgmesse » 10,30
Aftengudstjeneste kl. 19.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, telefon 25 534.

Fromesse kl. 8,00
Høymesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

**Søndag 27. oktober: 20. søndag
etter pinse. Kristi Kongefest.** Ep.
Efes 5, 15—21. Ev. Joh. 4, 46—53.

Mandag: Simon og Judas Tad-
deus, apostler.

Tirsdag: Ferialdag.

Onsdag: Ferialdag.

Torsdag: Vigiliedag.

Fredag: Allehelgensfest.

Lørdag: Allesjelesfest.

**Søndag 3. november: 21. søndag
etter pinse.** Efes. 6, 10—17. Ev.
Mat. 18, 23—35.

Mandag: Karl Borromeus † 1548.

Tirsdag: dag i oktaven.

Onsdag: dag i oktaven.

Torsdag: dag i oktaven.

Fredag: Oktavdag.

Lørdag: Kirkevigning for Lateran-
kirken.

**Søndag 10. november: 22. søndag
etter pinse.**

NB!

**Kollekten på Allehelgensøndag
tilfaller bladet St. Olav.**

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Presteboligen, telefon 9 028.
Høgmesse kl. 10,30
Aftengudstjeneste.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.
Soknepresten, telefon 2 238.
Fromesse kl. 8,00
Høgmesse kl. 10,30

ler, med sin respektløse og likeglade holdning overfor alt guddommelig. Vår tid frykter ikke Gud.

Da kan det ikke bli annet enn kaos når en fornekter Kristus i egenskap av uinnskrenket konge og hersker. Eller mon de ikke gjelder lenger disse ordene fra trosbekjennelsen: Jeg tror på Jesus Kristus som sitter ved Faderens høyre hånd, skal der fra komme igjen for å dømme de levende og de døde.

Jeg har ofte tenkt meg Vårherre som en stor mann og jorden som en liten spillevende maurtue ved føttene Hans. Hvis det overhode var noe som kunne få meg til å tvile på Gud da måtte det være at Han ikke har gitt tua og alle krypene — meg selv iberegnet — et par saftige spark, for en gang for alle å få slutt på elendigheten.

Istedenfor nøyer Han seg med av og til å pirke borti den med en fyrstikk for å vekke krypene av dvale.

Men det er vel dette med Guds uendelige tålmodighet en har så vanskelig for å forstå.

Det grunnleggende forhold mellom Gud og Hans skapning er allikevel ikke bygd på frykten, men på kjærligheten. — Guds kjærlighet vel å merke. At vi er i stand til å elske Gud er en gave fra Gud, ikke noen fortjeneste fra vår side. Men fordi om Gud har overøst sin skapning med kjærlighet og i sin Sønn har fornedret seg til å bli en av oss — kamerat hadde jeg nesten sagt, så er ikke det noen grunn til å miste respekten, tape synet for våre plikter og nekte lydighet. Tvert imot, en dypfølt gudsfrykt parret med inderlig kjærlighet og hengivenhet, ville gjøre oss til ideelle borgere i Guds rike.

Kristus vår Konge, vår Fører — må igjen bli en levende virkelighet i vår bevissthet. Han har all makt, det er sant. Men under hans blodige fane marsjerer vi trygt. Han er den eneste fører som kan føre oss til seier, «for Han har allerede overvunnet verden».

Den katolske tanke sier: enten eller.

Ved Kristi Kongefest.

Jorden er «Guds rike» og det er v å r sak å kjempe fram Paradiset her og nå!

Slik er det mangé som tenker, og noen tar ordene bokstavelig: Jorden er Guds rike, og vår politiske fører er Gud.

Andre tenker mer på Paradiset. De bedrer menneskeslektens kår, de lindrer dens nød med en medlidenhet så generøs at mang en katolikk må stå til skamme.

Men deres menneskesyn er ikke vidt og deres tanke er lite dyp. Den religiøse lidenskap hos dem går bare mot politiske mål, og de gjør Kristus til den første kommunist.

Og allikevel er det dem som oftest sier til den samme religion: Du er for verdslig! Du er for opp-tatt av denne verdens saker. (Men ingen mukker om prester gjør dem selskap i Buchenwald, selv om verden må eksistere for dem som havner der.)

Guds rike er ikke av denne verden! sier mange

fromme sjeler. Og de ber sin aftenbønn og leser sin Bibel i inderlig fred, og overfor verdens onde makter toer de sine hender.

Når de ber: Gi oss i dag vårt daglige brød er det fjernt fra deres sinn at «oss» er millioner mennesker, og noen av dem sulter og alle har ansvar for at bønnen kan bli hørt.

Tørst etter rettferd så meget du vil, men lir ikke av deg leksen om urettferdig fattigdom når du snakker om Gud.

I værelset ved siden av sitter borgeren lunt i sin dype stol og er hjertelig enig med de fromme sjeler — selv om han ikke fordrar den utrivelige tale om synd og dom.

Fra dypet av sin stol, i god avstand fra menneskenes lidelser, peker han med sigaren mot den katolske Kirke og sier: Så livsfjern den er! Hvorledes skulle det gå dersom alle gikk hen og ble munk? (Ingen spør hvordan det ville gå dersom alle gikk hen og ble sjåfører.)

Men Kirkens visdom svarer: Du har rett som sier at Guds rike er av denne verden. Og det er galt å gjøre troen i seg selv til politikk. Målet for våre handlinger ligger utenfor menneskelivets grenser og mange politiske ideer lar seg forene med dette mål. Men det forhindrer ikke at vår lære og moral er til for jordelivets skyld. Hva hadde Herren ellers å gjøre mellom menneskene?

Også du har rett som sier at Guds rike og Guds slagmark er her, og at mennesket har medansvar for hele jordens liv — det kristne mennesket mest.

Politikken har et grunnlag av moralsk natur og dens prinsipper skal ikke stride mot din Kirkes moral: både statens og pengefyrstenes tyranni i våre dager gjør det.

Men når kampen om menneskenes hjerter føres her, kan du ikke se på de forhold menneskene lever under, med hendene i lommen.

«Har da ikke en sann forståelse av det felles ansvar som alle har for alle, vært levende i Kirkens skjød i to tusen år? har pave Pius sagt.

«Var det ikke denne forståelse som gang på gang beveget og henrev hjertene til nestekjærlighetens helledåder? — de akerpløyende munkers hjerter, slavebefriernes, sykepleiernes, alle de menneskers hjerter som til alle tider og til alle folk bar troen, kulturen og vitenskapen?

Det de ville var å skape sosiale livsbetingelser som kunne gjør det mulig og gjøre det lettere for alle mennesker å leve et liv som er et menneske og som er en kristen verdig.»

På Kristi Kongefest er festens midtpunkt Han som har sin trone i evigheten men som dikterer sin dagsorden her.

Hans sannhet er tidløs. Men skal vi virke for den, må vi forkynne den for verden slik den er i dag, og vi må kjenne denne verden med dens sår og dens behov og gi menneskene sannheten i et språk de kan forstå.

For vel er hans trone i evighetens himmel. Men hans vilje skal skje «som i himmelen så og på jorden».

Både og.

Ungdomsdagen 1946.

Kristus som menneskenes fører og frelser er blitt en selvfølgelighet for alle kristne. De bygger sitt tilvære på det. Grunnlaget er klippefast og kan ikke briste.

Men hvorfor brister det da for menneskeheten? Når så mange mennesker som styrer og steller med denne verdens affærer, også har regnet med denne selvfølgeligheten og likevel sett alt briste, hva har vi da igjen av alle kristne selvfølgeligheter?

Vår egen skuffelse?

Jo, blant annet har vi også den. Selvfølgeligheter og skuffelser er to paradokser som gjerne går hånd i hånd. Det er ingenting farligere enn selvfølgeligheter. De innbyr oss til å lukke øynene og dovne oss fram i blinde. Bedraget kommer derfra hvor vi mente alt var sikkert. Hvis ikke hadde vi assured oss mot det ikke blitt skuffet og ruinert.

De kristne har nok stolt blindt på Kristus. Han har erklært seg som veien, sannheten og livet. Bak ordene sto føreren, garantisten, frelseren. Og allikevel har kristne gått feil, kristne gått fallitt, kristne gått tapt! Hvor ligger feilen? Atter i den tåpelige selvfølgelighet, og dennegang i den som lyder på at det er nok å ha en guddommelig fører, guddommelig garantist, og guddommelig redningsmann. En regner ikke med noe så elementært som de som skal føres, rettleides og reddes i havn! Den sosiale enhet.

At vi ikke bare er den og den enkelte som Kristus tar seg separat av, men en stor flokk mennesker som skal samme vei. Det nytter lite å insistere på at en saktens kjenner veien, «jeg», likegodt som «du», «han» og «dem». Det kan kanskje være nok for den enkelte menneske, for den enkelte vandrer, men det er ikke nok for menneskeflokken, pilgrimsskaren. Og det er jo den vi tenker på når vi taler om vår verden, den som er så dårlig, og som vi så gjerne ville gjøre bedre.

Her er det kongstanken møter oss hos Kristus. Vi trenger en som står aller fremst og øverst, en vi alle kan se, en vi alle kan samles om, en vi alle kan være stolte av å kunne falle for! Bakom kongebanneret lyser majesteteten. Hva gjør det om noen falt, alle kom jo fram som stilte seg bak hans banner. Tidligst kom just de som falt.

Det er denne kongstanken hos Kristus som har grepet den kristne ungdom ute i verden. Den har også grepet oss. I en årrekke har Kristi Kongefest, siste søndag i oktober, vært knyttet til ungdommen og blitt ungdommens dag. Ingen ting er da naturligere enn at en har forsøkt å gi denne dagen en stadig videre ramme, ikke bare reservert en gruppe ungdommer, men kvinnelig og mannlig ungdom i større og større sammenslutninger under samme banner, og med den hellige Hallvard, vår djerve unge katolske helt, som Kristi fanebærer. Det har grunnet forholdene ikke i de senere årene vært mulig å gi ungdomsdagen den ytre samlende ramme som lenge har vært ønsket både fra ungdommen selv og fra kirkens ledelse i vårt Vikariat. Men i år tror en å kunne gå så langt at en nesten kunne tale om en ungdomskongress. Der er blitt nedsatt en arbeidskomité av katolsk ungdom i Oslo, som igjen har sendt innbydelser ut til landets øvrige katolske ungdom gjen-

nov sokneprestene. Innbydelsene lyder på at en gjerne vil komme sammen på Kristi kongefest i Oslo og under fest og arbeid gjøre ungdomsdagen til en orienterende dag for ungdomssaken.

Dagen innledes med dialogmesse i St. Olavskirken holdt av Hans Høyærverdighet Biskopen. Biskopen vil også selv holde prekenen. Etter fellesfrokost i foreningslokalet vil deltagerne, tradisjonen tro, gå til Vår Frelses gravlund, der blomster vil bli lagt på prestenes graver. Der er høymesse til vanlig tid, og så følger et arbeidsmøte, hvor forskjellige spørsmål i forbindelse med en landsorganisasjon for ungdommen vil bli diskutert. Om aftenen er der stort festmøte med pastor Harald Taxt som dagens hovedtaler.

Med ungdommelig glød og begeistring er vår staute ungdom gått i gang med sin egen sak som i høyeste grad er Kirken og framtidens sak. Den som har ungdommen, har framtiden, har vært politikernes yndede slagord. Og ungdommen er blitt bedratt. Vårt slagord bunner mer i virkeligheten og lyder: Den som har framtiden, den har ungdommen! Vår hellige Kirke har det privileg som ingen annen institusjon har: Den er uforgjengelig, og alltid ung. Den er det fordi den er stiftet av Kristus. Og Kristus hører fortid, nåtid og framtid til. Og det er framtiden ungdommen har og alltid vil ha foran seg.

Ivar Hansteen Knudsen.

En norskfødt prest minnes.

I det danske «Katolske Ugeblad» leser vi at den katolske menighet i byen Køge — som ligger noen mil sør for København — har feiret sitt 40 års jubileum søndag 30. september.

Det er et jubileum som også vi her oppe kan ta del i — det var nemlig den norskfødte pastor F. F. Maurer som den dag i 1906 leste den første hellige messe der på stedet — i den meget kjente redaktør Opffers villa. Han ble senere menighetens første sokneprest og virket blant den helt til 1921, hvor en sviktende helbred tvang ham til å måtte søke mindre oppslitende og krevende arbeid. Han ofret seg da for sin skribentvirksomhet og i den egenskap husker også «St. Olav»s lesere ham — han var en trofast og skattet medarbeider ved vårt blad under mgr. Irgens' redaktørtid og like til sin død.

Ved jubileet var pastor Maurers fedreland representert på beste måte av stortingsmann Carl P. Wright som også personlig — etter hva han sa i sin tale under festen — følte seg knyttet til menigheten i Køge hvor hans mor i 1918 var blitt opptatt i Kirken av sokneprest Maurer. Stortingsmannen fortalte ellers om forholdene heroppe og ble varmt takket — «det var betagende for Forsamlingen at lytte til den stoute Nordmands djerve og faste Ord,» skriver «K. U.» I øvrig minnedes alle talerne med takk og hengivenhet pastor Maurer.

Den katolske ungdomspresse i Østerrike.

Av Wolfgang Schmitz.

Vi bringer her det lovede brev fra den unge katolske student til hans norske trosfelle.

Gjenopprettelsen av den katolske ungdomspresse i Østerrike bærer det samme kjennetegn som det øvrige av den østerrikske katolisisme. Dette kjennetegn er framfor alt erkjennelsen av at tiden ikke lar seg dreie tilbake. En vil derfor ikke fortsette der en kraftig og plutselig ble avbrutt, men heller ta til, på nytt for å nyttiggjøre de siste års erfaringer.

Ungdommen fra slagmarken, fengslene og beskyttelsesrommene har gjennomgått en skole som setter spor etter seg. En var blitt nødt til å stå alene sammen med mennesker med en annen oppfatning. Foreningene var blitt stoppet. Bare en side av ungdomsarbeidet var tillatt (jf. forrige artikkel. O. a.). Ungdommens presse vil tjene den ånd som når er levende blant oss. Det finnes ikke noe blad i de enkelte grupper eller lag. Kirkens ungdom har i dag bare 3 organer, og det er felles for dem alle, at de vil være et uttrykk for den inderliggjøring av troen og den felleskatolske bevissthet som er blitt et særpreg i de siste års kamp. I formen er de skarpt atskilt, slik at de gjensidig utfyller hverandre.

Siden 1. jan. 1946 har vi på Otto-Müller-Verlag i Salzburg utgitt «Der Ruf», Zeitung für junge Katholische Menschen. «Der Ruf» vil tone som en hellig sang omkring alteret, men også livets stemme skal høres i den. Utgiveren Dr. Franz Wesenauer, geistlig ungdomsrådgiver i bispedømmet Salzburg, har derved påtatt seg en stor oppgave. «Der Ruf» skal «forme tiden med de unge kreftene».

«Der Ruf» er et månedsblad med en ren tidsskrift-karakter og kommer ut med 16 sider. Med nr. 4 har tidsskriftet funnet sin endelige form. Dette nummer beskjeftiger seg med det brennende tidsspørsmål «Christentum und Sozialismus» (Kleinhappel S. 9), «Frühling im Werk» (Hans Haidenbauer) «Der Gott der Gemeinschaft» (Josef Dillersberger), «Der gerechte Arbeitslohn» (Alois Mager O.S.B.), «Bauer und Knecht» (Franz Braumann).

«Der fünfte Kelch» av Reinhold Schneider er tidsskriftets føljetong. Utvalg og gjengivelse av bilder må en især framheve. Titelbildet, den oppstandene Kristus, viser dristighet og kraft. Klagene over at «Der Ruf» er holdt for høyt, besvarer redaktøren slik: «Artiklenes idéinnhold vil enhver kunne arbeide seg fram til, så vel den enkelte, som ungdomsgruppene samlet. Det religiøse kravet til livet er stort. Derfor kan vi heller ikke gjøre kravet til den religiøse erkjennelse lettere.

Ved siden av dette er «Die Wende», Zeitung katholischer Jugend Oesterreichs, kommet ut siden 1. april 1946 på Verlag Herder.

«Vi mener en omvendelse, som hvert folk, hvert enkelt menneske til enhver tid er kalt til, omvendelse til Gud, til Kristus, til Kirken. Den er et forpliktende bud,» skriver utgiveren dr. Erwin Hesse, som selv er kommet fra ungdomsbevegelsens rekker, og som i de siste år levde i landflyktighet, «ostmarkverwiessen» av Gestapo.

«Die Wende» har alminnelig avisformat. Den kommer foreløpig ut 2 ganger i måneden og henvender seg til de unge som har gått ut fra folkeskolen. Ved siden av katolsk holdning og østerriksk sinnelag ser «Die Wende» sin store oppgave i å få den østerrikske ungdommen til å føle seg ett med den katolske ungdommen ellers i verden. I meldinger og beretninger fra inn- og utland kan den meddele mye positivt. Den forsøker å holde en likefram og enkel stil, for å kunne gi noe til de unge i forskjellige yrker. Den endelige form for bladet er ennå ikke nådd. Spesielt å framheve er den bærende krets av unge medarbeidere.

Til slutt har vi «Der Pfeif». Wochenschrift für junge Christen, som atter kommer ut i Innsbruck i sin gamle, gode skikkelse. Den besto alt før krigen og ble da «wegend Papiermangel» innstilt. Alt dengang var den et moderne ungdomsblad. Den har nå vunnet noe i sitt ytre ved forenkling av utstyret. En ungdomsfrisk praktisk kristendom taler sitt tydelige språk ut av artikler, fortellinger og vers. Fotografier, som blir godt gjengitt, viser bilder fra guttelivet og østerriksk landskap. «Der Pfeif» har form av flygeblad og blir gitt ut av Hans Weiser ved «Felician Rauch». Den er beregnet for gutter i skolepliktig alder, men blir gjerne lest av eldre og. «Der Pfeif» er et tidsmessig oppdragelsesmiddel av beste sort.

I den freidige opptreden, som følge av bevisstheten om ens faste og sikre livssyn, og i den friske stilen i ens presse ser en et speilbilde av stillingen den katolske ungdom har i Østerrike i dag. I dens holdning viser seg den riktige beherskelse. Ansvar for gjenoppbygging av sitt land seg bevist unngår man en lav journalistisk polemikk, og skiller seg på det viset svært fordelaktig ut fra den øvrige ungdomspressen i landet. Denne holdning lær oss også håpe på, at den katolske ungdomspresse vil overstå den årelatingen som uten tvil forestår, den plutselig oppskutte østerrikske «avisskog».

W. S.

Den samme Wolfgang Schmitz skriver i det sveitsiske blad «Der Weg» for 19. september om **Forholdet mellom protestanter og katolikker i Østerrike** bl. a.:

Den kristne ungdommen har kommet meget nærmere hverandre i løpet av de siste år. Når vi unge katolikker har kommet sammen, har vi alltid betraktet den troende protestant som fullt ut likeberettiget og som befinnende seg i samme vanskelige situasjon. — —

«Lovet være Gud, at hatets tid mellom de to kirkene er slutt,» sa den protestantiske biskop av Østerrike, dr. Gerhard Max, i anledning 70 års jubileum for den protestantiske menighet i Innsbruck. Med inntrengende ord viste han så hvorledes de kristne i den felles nød hadde lagt an på det vesentlige. Derigjennom hadde mange for sterkt betonte skranker mellom dem falt bort. I stedet for det fiendskap som hersket mellom dem så sent som for 50 år siden, råder i dag kristen brorskapsfølelse og kjærlighet. — — Selv om protestantenes tall i mitt hjemland er forholdsvis lite, så er vi likevel bestemt på stadig mer å utdype forståelsen.

Kan ikke også vi gjøre vår lille innsats?

Av Sigrid Boe.

Krigsfrykt, atomfrykt og krigsrykter hviler knu-
gende over menneskeheten i dag. Visstnok har vi
fått fred og her i vårt land har vi så visst den aller
største grunn til å glede oss over, hvor forholdene
på nær sagt alle områder er blitt gode og ikke minst,
at vi har fått frihet til å tale og skrive uten sensur.
Men tross alt dette, så hviler der et trykk på oss
alle, når vi ser hen til den splid og uenighet som pre-
ger forhandlingene både på fredskonferansen i Paris
og N.F.s møter i New York. Med vår bekymring
for alt dette og når vi synes det ser håpløst ut mange
ganger, må vi tenke på hvilket kjempearbeid alle de
statsmenn og ledende personer har og hvor uendelig
vanskelig det må være å få i stand en tilfredsstillende
ordning av alle de flokete spørsmål som reiser seg
på alle de politiske områder de har til behandling.

Ifølge kristen tro vet vi at bønner har en stor
innflytelse på alt, hva der skjer i verden, utallige
steder i den hl. skrift viser hen til bønnens makt.
Skulle det ikke derfor være i full overensstemmelse
hermed, at de kristne i denne så alvorlige tid ville
huske å be om Guds hjelp for de menn som sitter
i så veldig og ansvarsfullt arbeid?

Der er nok mange, både i det private liv og blant
våre politikere, som trekker på skuldrene ved den
tanke at det skulle nytte å be, men de kristne inn-
slag i vårt folk er så stort, at der nok er mange som
vet og har erfart det positive i bønner. Ifølge utenlandske
aviser rettet den amerikanske utenriksminister Byr-
nes på et møte en henstilling om å be for ham og
hans virke på fredskonferansen, og likeledes da han
en senere anledning i London ble spurt om det var
noe man kunne gjøre for ham, svarte han: «Forbønn,
forbønn og atter forbønn!»

La oss da, alle vi som bærer kristenavnet, hver
eneste dag be en inntrengende bønn til Vårherre
om klokskap, hjelp og velsignelse for de menn, som
skal bestemme folkenes skjebne for lange tider, så
at verden må få virkelig frihet og fred for alle men-
nesker og krigens ragnarok ikke igjen må gå over
verden og i så fall knuse den.

Arendal 2. oktober 1946.

Sigrid Boe.

Dominikanernes nye general.

Dominikanernes generalkapitel i Rom har 8. september
valgt pater Suarez til pater Gillets etterfølger som sjef
for ordenen.

Ordenen som ble stadfestet av pave Honorius III i 1216
teller nå omtrent 8000 ordensbrødre og 22 000 ordens-
søstre. Den er delt i 31 provinser som er fordelt således
over jorden: 6 i Italia, 3 i Frankrike, 3 i Spania, 1 i
Ungarn, 1 i Polen, 1 i Tsjekkoslovakia, 1 i Dalmatia, 1
i Storbritannia, 1 i Holland, 1 i Irland, 2 i Tyskland, 1 i
Belgia, 1 på Malta, 3 i U.S.A. 1 i Canada, 1 i Kolumbia,
1 i Ekvador, 1 i Peru og 1 på Phillipinerne.

I ordenens hjeraki som i provinsene beror alle funksjo-
nene på valg. Ordenens konstituelle regler er så demo-
kratiske at Washington tok dem til mønster for den ame-
rikanske konstitusjon som ennå gjelder den dag i dag i
U.S.A.

I valget av den nye ordensgeneral deltok bl. a. alle
forhenværende generaler, den siste generals assistenter
og tre representanter for hver provins.

Pater Gillet har vært ordensgeneral siden 1929. Da
ordenens statutter bestemmer at ingen kan bekle denne
stilling i mer enn 12 år, skulle det ha vært nytt valg i
1941. Men da det på det tidspunkt var umulig å samle
et generalkapitel, forlenget paven pater Gillets fullmakt
til krigen var slutt.

I slutten av det attende århundre sto dominikaner-
ordenen på sitt høyeste og talte da 30 000 ordensfolk. De
følgende ti-år var nedgangsperioder og den franske revo-
lusjon undertrykte ordenen i Frankrike. Lacordaire
gjenopprettet den og nå fikk den fort framgang. Den
har skjenket Kirken mange biskoper, kardinaler, paver
og helgener.

Den nye dominikanergeneral er blitt mottatt i audiens
av den hellige far sammen med deltakerne i generalka-
pitlet. Han er spanier, født i 1895 og har siden 1941
vært rektor for dominikanerkollegiet «Angelicum» i Rom.
Hans spesialer er kirkerett og i sin hyllesttale til paven
betonte han særlig ordenens arbeid med å støtte de to-
mistiske studier, hvortil den hellige far ga uttrykk for
sine varmeste ønsker om framgang for nettopp dette
virke idet han til samme tid uttalte sin anerkjennelse av
ordenens storstilte predikantvirksomhet.

NILS BESKOW

Den katolske Kirke i Sverige har mistet en av sine
edleste representanter idet forhenværende sokneprest
Nils Beskow er avgått ved døden i den høye alder av
83 år.

Ved hans bære karakteriserte biskop Müller ham som
«et av de edleste og frommeste mennesker jeg har møtt
i mitt liv. Han hadde mottatt sin fornemme slekts skjøn-
neste egenskaper og tradisjoner som en dyrebar arv av
åndelig adelhøysinn og religiøs og kunstnerisk kultur.
Gud var hans ungdoms glede og han gjorde tjeneste som
sjømannsprest i Liverpool og etterpå som sokneprest flere
steder i Sverige. Som predikant var han skattet over alt
til samme tid som han var elsket og aktet for sine per-
sonlige dyder.

Som skribent står han fullt på høyde med de beste
religiøse og spirituelle forfattere og hans bøker ble over-
satt til mange språk. Studiet av helgenenes liv brakte
ham stadig nærmere til Moderkirken, og etter at han
hadde tatt sin avskjed som prest fulgte han sitt hjertes
overbevisning og konverterte.»

Sin anerkjente penn stilte han no helt til Kirkens
disposisjon og ble en flittig bidragsyter til katolske blade
og tidsskrifter — også til «St. Olav». Han døde, styrket
med Kirkens hellige nådemidler, men vil leve videre i
mange menneskers takknemmelige erindring — også her
i Norge.

R. I. P.

UTSYN

Titos kirkepolitikk.

Ifølge et memorandum oversendt delegatene på fredskonferansen fra Nasjonalkomiteen for Slovenia, kan Titos jugoslaviske regjering rose seg av å ha avlivet mer enn en halv million medborgere i løpet av et år. Det nøyaktige antall oppgis til 572 000, mens landets folketall anslås til ca. 15 millioner, altså hver 30. person er utryddet hittil.

Ti tusener er døde i konsentrasjonsleirer og ved felleskyting uten foregående rettergang, ikke en gang for en slik politisk domstol som dømte general Mihailovitsch. Men der har vært en rekke prosesser mot mer framstående antikommunister, som er blitt slått stort opp, og i den siste som ennå pågår finner vi en katolsk biskop blant de anklagede. Det er Mrg. Gregory Rozman, såkalt fyrstebiskop av Ljubljana, som for tiden er i landflyktighet blant «displaced persons» i Østerrike.

Dagen etter at retten ble satt, sendte Reuter rundt til den britiske presse et intervju som deres Parisrepresentant hadde hatt med Mgr. Rittig, en katolsk prest som har en underordnet stilling i Titos regjering og oppholder seg i Paris som medlem av den jugoslaviske delegasjon til fredskonferansen. Dr. Rittig som er en eldre, velmenende, men temmelig naiv herre, henviste til den nye forfatning som bevis på at man ikke kan snakke om religionsforfølgelse i Titos Jugoslavia. Men dagen før, den 22. aug., hadde nettopp Vatikanets radio sendt ut en rapport fra Jugoslavia om hvordan den kroatatiske geistlighet og Kirken i Slovenia lider daglig martyrium.

Vatikanets radioutsending nevner bl. a. hvordan man i Rom den 11. augö fikk nyheten om Mgr. Simraks død i Zagreb etter langvarig tortur. Dette var en biskop som hadde vært fengslet av Tito siden mai 1945, og han var den tredje kroatatiske biskop som falt som offer for kommunistenes hat i løpet av ett år. Videre berettes det om at Titos soldater den 31. juli bevæpnet med maskinpistoler prøvde å hindre en sakramentsprosesjon fra å komme inn i Zagreb. Men de 30 000 deltakere i prosesjonen viste slikt heltemot at forsøket ble oppgitt.

Der er i dag 20 kroatatiske katolske prester i Stara Gradisca konsentrasjonsleir som blir satt til det meste ydmykende arbeid og hvert øyeblikk kan vente å dele skjebne med de 22 prester i Krapina-leiren, deriblant Mgr. Dulhin, som alle ble myrdet. St. Vincent de Paul-søstrene oppgir at minst 11 av dem har vært offer for råskapen til Titos soldater. De fleste er blitt skutt, en hengt og en myrdet. Samme kongregasjon har også 12 søstre i fengsel.

Dette er bare et eksempel tat fra en spesiell radioutsending og man kunne lett fortsette å regne opp mer av samme art, men dette er tilstrekkelig bevis på at Dr. Rittigs uttalelser til pressen er rene nonsens.

Prosesjonen in absentia mot fyrstebiskopen av Ljubljana foregår i Ljubljana, Slovenias hovedstad. Fem andre blir dømt samtidig, hvorav 4 er til stede. Den femte er Dr. Miha Krek, framtreddende medlem av det slovenske Folkeparti og før krigen president for Katolsk Aksjon i Slovenia. I 1935, etter kong Alexanders diktatur, fikk han plass i regjeringen, en stilling han holdt uten av-

brytelse til høsten 1944. Da ble han i London utnevnt til jugoslavisk delegat i Middelhavsrådet, hvor han fortsatte til Tito kom til makten og han måtte flykte til Rom. Det faktum at han var medlem av den regjeringen som brøt med tyskerne og forenet seg med de allierte er i seg selv bevis nok på hans plettfri holdning. Han kom til London med kong Peter som vise-premierminister i general Simovics regjering, og gjennom krigsårene i London yttet han de allierte verdifulle tjenester. Dr. Krek tilhører heller ikke den privilegerte klasse som Tito hater så sterkt. Han er en fattig mann av arbeiderklassen som er kommet fram ved personlig dyktighet. Grunnen til at han nå blir dømt, er at han er patriot og lojal mot kongen, at han er katolikk og særlig fordi han siden Mgr. Kulovics død under bombardementet av Belgrad i 1941 er fører for det slovenske Folkeparti. Folkepartiet er særlig forhatt av Tito fordi det har motsatt seg den kommunistiske revolusjon.

Prosesjonen innledes også med en anklage mot Folkepartiet. Ved det tysk-italienske angrepet skulle lederne ha hatt et møte i Ljubljana hvor de skulle ha bestemt at en fraksjon av partiet med biskop Rozman i spissen skulle bli i landet og samarbeide med fienden, mens den annen del med dr. Krek som fører, skulle dra utenlands og forene seg med de allierte, angivelig for å sikre partiets stilling uansett krigens utfall. Det er derfor likegyldig om dr. Krek forlot landet eller ikke, sis det, han skal dømmes som leder av Folkepartiet. Sammen med dr. Krek og biskop Rozman er der 4 andre anklagede, som imidlertid hverken har noe med dem eller med Folkepartiet å gjøre. Det er velkjente forrædere som har deltatt i massenedslaktning og deportasjon av patrioter og hatt høye militære stillinger hos nazistene. Grunnen til at disse er stilt sammen med biskopen og dr. Krek er utelukkende for å gi inntrykk av at de alle er tiltalt for samme slags handlinger.

Biskop Rozman som er sloven av fødsel var medlem av motstandsbevegelsen lenge før 1941, da han som ung var med i slovenernes nasjonale sammensvergelse mot Habsburgerne. Men han er ingen politiker, bare en biskop som vil kjempe mot Kirkens fiender, uansett fra hvilket parti de kommer. Fra 1942 var det slovenske folk mellom dobbelt ild, mellom kommunister og nazister og kjempet tappert til begge sider, det er grunnen til at biskopen blir anklaget. Da Titos armé rykket inn i hans distrikt tok han den alvorlige beslutning å forlate landet sammen med 162 av sine prester og 48 seminarister, tusenvis av befolkningen fulgte med. Valget var landflyktighet eller døden. 34 prester og 6 seminarister var allerede blitt drept på «frihetsdagen» og 18 senere foruten 18 i fengsel. Den slovenske nasjon er i dag så å si uten prester.

Før krigen stemte 60—70 % av det slovenske folk på Folkepartiet. Provensen var i overveldende grad katolsk, og deres patriotisme fikk storartede utslag under den tyske invasjonen. Da tyskerne hadde okkupert to tredjeparter av Slovenia i april 1941, tok de lite notis av de fa kommunistene som da var passive ifølge Ribbentrop—Molotovs avtale. Men de begynte straks fengsling og deportasjon i stor stil av katolske prester og legmenn, særlig fra dr. Kreks parti. Over 100 000 slovenere, hvorav 60 000 bønder, ble således deportert. Da kommunistene kom, ble listen over mord sterkt forøket. Blant deres ofre var Mrg. Lambert Ehrlich, en from prest og verdenskjent ethnolog, og M. Anthon Tepez, visepresident

i Pax Romana, og president for dens siste kongress i Europa før krigen i Ljubljana 1938.

Det er sant at biskop Rozman ga sin velsignelse til «Home gard»-organisasjonene som ble dannet av den slovenske befolkning for å forsvare seg mot partisåne-nes morderbander som holdt til i fjellene. Men det er ikke tilfelle at han selv deltok eller på annen måte støttet dem direkte. I Rom var man først tilbøyelig til å finne ham skyldig i en viss «imprudencia pastoralis», men da hele saken ble lagt frem, fikk han full anerkjennelse av Kirken for sin patriotiske og tapre holdning.

I tilknytning til denne artikkel bringer vi følgende som med overskrift «Erkebiskop Stepanic» sto i «Morgenbladet» for 16. ds.

Fredag i forrige uke ble den romersk-katolske kirkes primas i Jugoslavia, den 46-årige erkebiskop Aloysius Stepanic av Zagreb, av Kroatias høyesterett dømt til 16 års hardt straffearbeid for «forbrytelser mot staten». Videre ble alle hans eiendeler konfiskert og han ble fradømt alle borgerlige rettigheter for et tidsrom av fem år. To av hans tidligere sekretærer fikk dom ved samme anledning. Endelig ble fem katolske prester dømt til straffarbeid i opptil tretten år.

Før dommen ble forkynt uttalte rettens formann at Stepanic var funnet skyldig i samarbeid med fienden og i aktiv støtte av Pavelic's quisling-regjering under hele krigen. Dessuten fant retten det bevist at han hadde hjulpet til å organisere terrorist-styrker og at han hadde hyldet ustasjien i katolsk presse samt i hyrdebrev og i taler.

Dommen har ikke virket overbevisende på alle. Det radikale engelske blad News Chronicles korrespondent skriver f. eks. at tiltalen mot erkebiskopen for hans virksomhet etter krigen i det alt vestlige bare er bygd på indisier og at det fra et rent juridisk synspunkt ikke kan sies at tiltalepostene ble helt bevist. En annen ting, som har vakt reaksjon i alle demokratiske land, er selve den måte rettssaken ble ført på. Man opplevde her det samme forstemmende syn som under saken mot Mikhailovic, nemlig at rettsalen var fylt av et fiendtlig publikum som stadig demonstrerte mot tiltalte, og at domstolen alt fra første stund tok parti mot ham og behandlet ham som om hans skyld allerede var bevist. Dette er i bunn og grunn stridende mot vest-europeisk rettsoppfatning, og dette kom også tydelig fram i en uttalelse som den fungerende amerikanske utenriksminister Dean Acheson ga til pressen samme dag som dommen falt.

— Jeg er blitt spurt om jeg vil komme med noen bemerkning eller erklæring angående saken mot og domfellelsen av erkebiskop Stepanic, sa Acheson. Det vil jeg. Det kan nødvendigvis ikke bli noen spesifikk uttalelse. Men det jeg gjerne vil si, er at vi i lang tid har vært bekymret for de borgerlige rettigheter i Jugoslavia. Dengang vi anerkjente den jugoslaviske regjering, henledet vi, som dere vil huske, dens oppmerksomhet på det vi mente var en uønsket situasjon på dette område og vi minnet om dens forpliktelser ifølge de Forente Nasjoners pakt, hvor alle disse spørsmålene er detaljert behandlet. Vi henstilte også at saken ble tatt opp fortest mulig. Siden anerkjennelsen av den jugoslaviske

regjering har vi dessverre måttet ta affære i et betydelig antall tilfelle hvor vi mente at rettssaker mot våre egne borgere ble ført på en unfair måte.

Acheson slo videre fast at ifølge beretningene fra de pressefolk som var til stede, lot saken mot Stepanic meget tilbake å ønske hva rettferdighet angår. Og han minnet om at selve kvintessen i det amerikanske retts-system er at tiltalte skal behandles fair, at stemningen i rettsalen skal være nøytral og at han skal ha full rett til å bli konfrontert med og kunne krysseksaminere vitner.

Som vi før har gjort oppmerksom på er rettssaken mot erkebiskop Stepanic bare et ledd i den omfattende kamp de nye jugoslaviske makthavere nå fører mot kirken — både den romersk-katolske og den gresk-ortodokse. Det er ingen tvil om at atskillige geistlige har vært quislinger under krigen. Men dette faktum er brukt som unnskyldning for en åpen kamp mot hele geistligheten, et fenomen som ikke har sidestykke i noe demokratisk land. Det er simpelthen en religionsforfølgelse vi her er vitne til.

En får en anelse om neste akt i denne kampen når en hører at kommunistene nettopp har rettet voldsomme beskyldninger mot den gresk-ortodokse synode i Jugoslavia. Øyensynlig er det nå dens tur til å bli tiltalt for «forbrytelser mot staten». Men hovedstøtet føres fremdeles mot den romersk-katolske kirke. Foreløbig har Vatikanet svart på dommen over Stepanic med bannlysning av alle de katolikker som tok del i arrestasjonen av ham og som opptrådte som vitner mot ham under prosessen. Med det faste tak pavestolen har på store deler av den jugoslaviske befolkning — særlig blant kroaterne og slovenerne — kan en gå ut fra at denne kampen ikke blir avgjort så hurtig.

T. W.

Her hjemme - -

På foranledning

innskjerpes igjen at anonyme skriv aldri inntas i «St. Olav». Alle inserater kan utmerket opptas under merke, men navnet skal oppgis til redaksjonen.

Ellers uten nåde: papirkorgen!

Med Studentlaget til Porsgrunn.

Vi er ikke så mange katolikker her i Norge. Og det er selvfølgelig riktig trist. Men det har utvilsomt også enkelte fordeler. En av dem er at det skapes en følelse av samhörighet og åndsslektskap som ville være utenkelig under andre og større forhold. Det skulle derfor være naturlig at det foregikk en livlig utveksling av besøk mellom menighetene enten det nå gjaldt enkeltpersoner eller grupper. Men de store avstander og vanskelige innkvarteringsforhold setter ofte en stopper for alt initiativ i den retning. Derfor var det litt av en opplevelse for deltagerne i Studentlagets tur til Porsgrunn å se et så helt gjennom knirkfritt og vellykket arrangement som det vi fikk være med på.

Men det er kanskje like godt å referere begivenhetene i kronologisk orden, slik at leserne selv kan domme.

Altså: vi startet fra Oslo lordag den 12. oktober klokken 15 med buss. Alt i alt var vi ca. 25 personer med pastor Hansteen-Knudsen og pater Vanneufville i spissen. Turen gikk langs kysten gjennom et stadig skiftende landskap og i strålende vær.

I tussmørke stoppet så bussen utenfor Vår Frue kirke

i Porsgrunn, hvor soknepresten, *pastor Duin*, tok imot oss. Snart etter gjenlød det hyggelige foreningslokalet, som for anledningen var omlaget til sovesal, av begeistrede utbrudd over den deilige varmen og de fine madrassene.

Men vi var ikke kommet til Porsgrunn for å sove; det fikk vi snart merke. I flokk og følge dro vi til stortingsmann Carl P. Wrights stilfulle og hyggelige hjem, hvor vi så tilbrakte aftenen. Det ble en stor aften, fordi vår utmerkede vert forsto å skape den atmosfære av hygge og intimitet som gjør en slik stund så verdifull.

Det er trist å måtte bryte opp fra et hyggelig selskap, men altting tar slutt. Og sent på aftenen ruslet vi tilbake til foreningslokalet. - Snart var de herligste snorkelyder det eneste som vitnet om at der fantes mennesker der.

Neste dag møttes vi så til dialogmesse med felleskommunion kl. 8. Først nå fikk vi riktig anledning til å se på Vår Frue kirke, og jeg må si at for dem av oss som ikke hadde sett den før, var den en gledelig overraskelse. Den var så typisk norsk, så verdig og andaktsvekkende at den burde kunne tjene som et mønster for mange senere kirkebygg.

Fellesfrokosten ble inntatt i foreningslokalet som i mellomtiden var ryddet og satt i stand. Etterpå fikk vi tatt en tur opp til et lite tårn i nærheten hvorfra vi hadde den herligste utsikt over Porsgrunn med omegn.

Høgmesse var levittmesse med pastor Duin som celebrant og de tilreisende prester som diakon og subdiakon. Pastor Duin preket over ordene: «En ild er jeg kommet for å bringe til verden, og hva annet vil jeg enn at den skal brenne.» Prekenen ble en manende appell om å ta Kristus med i dagliglivet, for det er den eneste måten vi kan bevare verden for Kristus på.

Kirkekoret gjorde seg uhyre fordelaktig bemerket. Det var en sangerglede og en vilje til å yte noe som sikkert sammen med en god del øvelse, overbeviste om at det selv i små forhold går an å skape noe stort.

Etter høgmesse dro vi sammen med en del av menigheten med buss via Skien til Skotfoss. Derfra tok vi en liten dampbåt, som var leiet til oss, over Nordsjø, retning Mikaelkirken. Det var en idyllisk, men kort tur, og snart la båten til under den bratte bergveggen som skjuler den gamle hulen. Etter en del muntre episoder ved landstigningen og under klatringen oppover, sto så alle samlet inne i fjellet. Her holdt pastor Duin, som har satt seg meget godt inn i forholdene, et kort foredrag om hulens historie.

Tilslutt minnet pastor Duin oss om at vi sto på hellig grunn og oppfordret oss til å be trosbekjennelsen sammen. Og atter steg bønner varmt opp mot himlen fra det sted hvor våre forfedre for århundrer siden dyrket Gud på samme måte som vi.

Så gikk turen først med båt, siden med buss til Kikutstua utenfor Skien, hvor vi spiste middag i praktfulle omgivelser. Her som ved fellesfrokosten var redaktør *Siggen Olsen* vert, et verv som han utførte med godt humør og stor ferdighet.

Men snart måtte vi igjen forlate dette hyggelige sted for å nå tidsnok tilbake til rosenkransandakten og møtet i foreningslokalet.

Etter at pater Vanneuvville hadde holdt sitt interessante foredrag om sin flukt til Sverige, ble det servert aftens, og under måltidet takket pastor Hansteen-Knudsen på Studentlagets vegne alle som hadde vært med på å gjøre denne turen så vellykket. Deretter hygget man seg sammen i de siste timene vi kunne være der, og stemningen var hele tiden den aller beste.

Så slo avskjedens time. Bussen kjørte fram, og etter å ha tatt avskjed med nye og gamle venner, befant man seg atter på vei til Oslo.

Det som imponerte meg mest ved siden av våre verter, pastor Duin, stortingsmann Wright og redaktør Siggen Olsen, var den menighetsånd som slo oss i møte fra vi satte vår fot i Porsgrunn til vi forlot byen. Ungdommen som hjalp til med de praktiske gjøremål, kirkekoret, de som sorget for vårt materielle velvære, hele menigheten som motte opp til gudstjenestene og motet, alle virket de som om de var besjelet av den rette katolske ånd, den ånd som skal bringe

Kirkens sak videre i Norge. Vi som deltok i turen, takker Porsgrunns katolske menighet for alt den gjorde for oss. Det var virkelig en tur som tegner godt for vår felles framtid.

Thorfinn Juell.

— — og decute

DEN ITALIENSKE PRESIDENT ENRICO DE NICOLA er 69 år og en meget from og aktiv katolikk som tar sitt virke som en oppgave fra Gud. Han har aldri ønsket presidentverdigheten, men da han likevel ble valgt mottok han valget som en borgerplikt. Han nyter alminnelig aktelse, skjønt han har vært utenfor den daglige politikk helt siden 1924, men nettopp det faktum har gjort at en ikke betrakter ham som partimann, og han kunne derfor samle stemmer fra så forskjellige fraksjoner som de kristne demokrater, sosialistene og kommunistene.

DET KRISTNE PRESSEFORBUND som omfatter katolske journalister og skribenter feiret nylig sin 60 års dag ved en kongress i Paris under forsete av den pavelige nuntius. Blant talerne var også erkebiskopen av Paris, kardinal Suhard. Grev Robert d'Harcourt, det kjente medlem av det franske akademi og en av de beste og mest allsidig orienterte kjennere av de mellomeuropeiske problemer, overbrakte forsamlingen en hilsen fra katolske tyske kolleger som uttalte håpet om at den katolske enhetens ånd snart må bli sterkt nok til å gjenreise de tyske land ved hjelp av den katolske mentalitet.

KARDINAL GRIFFIN, ERKEBISKOPEN AV WESTMINSTER har åpnet innsamlingen til et fond som skal støtte «Polen og det tapre polske folk i gjenreisningsarbeidet». Kardinalen selv har bidradd med tusen pund sterling og har oppfordret alle katolske biskoper i England til å begynne lignende innsamling i hver sitt bispedømme. Kardinal Griffin har for øvrig mottatt en personlig invitasjon fra Polens primas, kardinal Hlond, til å besøke landet og har svart at han vil komme så snart det er mulig — antagelig på vårparten.

EN INTERNASJONAL KATOLSK UNGDOMSKONGRESS er blitt avholdt i Haag som er hovedsetet for den katolske ungdomsbevegelse i Nederland. Det var mange speidere med og den hollandske prinsgemal Bernhard deltok i et friluftsmøte. Den katolske Kirke i Hollnad har under hele besetelsen gjort en stor frihetsinnsats idet mange av dens prester fantes blant lederne for motstandsbevegelsen hvilket har gjort dem meget populære selv blant dem som ellers har stått Kirken fjern.

På kongressen ble det bestemt at en skulle søke å få opprettet et internasjonalt katolsk informasjonsbyrå for ungdommen, og denne sentral skulle være i Haag. En skulle nå undersøke om det var stemning for et slikt opplysningskontor blant den katolske ungdom i alle land.

FRA KINA KOMMER DET BUD OM MISJONÆRFØLGELSER i enkelte distrikter. Det er kommunistene som står bak dem, og særlig er det gått ut over bispedømmet Ankwo, som betjenes av Lazaristene og teller 35 000 katolikker med 28 prester hvorav de to er fra Belgia og de andre innfødte kinesere. Det er også en del innfødte legbrødre og ordenssøstre som nå har fått sine klostre okkuperte, så de har måttet ta opphold i katolske familier. Gudstjenestene er blitt forbudt og det er blitt tvungen skolegang for barna i kommunistiske institusjoner. Alt hva Kirkene eier av jord o. l. er blitt beslaglagt, så prestene har intet å leve av uten det som menighetsmedlemmene lurer seg til å stikke til dem.

KATOLISISMEN I JAPAN er i følge en meddelelse til «La Croix» i stor gledelig framgang etter den harde påkjening som krigen og deres følger representerte. Alene i Tokio ble det ødelagt 11 kirker — deriblant katedralen — og av Nagasakis 12 000 katolikker mistet de 10 000 livet som følge av fiendtlige handlinger. Av prestskapet ble det drept 2 biskoper, 5 prester, 10 seminarister og innpå 100 ordenssøstre.

Men i øyeblikket har Kirken en oppgangsperiode. Det er innført fri religionsovelse i hele landet og det ser ut som autoritetene begunstiger den katolske Kirke i landet.

ERKEBISKOPEN AV BAYEUX OG LSIEU, mgr. Picaud, har vigslet et meget vakker monument reist på det stedet hvor den hl. Terese av Jesusbarnet mottok den første hellige kommunion. Minnesmerket er reist i ruinene av abbediet Sant-Desir i Lisieux som ble fullstendig ødelagt under bombardementet da Lisieux lå rett i veien for invasjonen i 1944. Hele byen ble praktisk talt ødelagt av brannbomber og ilden nærmet seg Karmel-klostret fra tre sider, men som ved et under snudde vinden sek og klostret forble uskadd. Likeledes «den lille Terese»s barndomshjem «Les Buissonets». Det tilses med stor pietet av St. Terese-oblatene og står helt som da familien Martin levde der.

Basilikaen har lidd en del skade hva dens øverste del angår og alle rutene er borte men skaden er heldigvis meget overfladisk og vil snart være bøtet. Kryptkirken er uskadd og ga den forferdelige bombenatt juni 1944 ly for ordenssøstrene i byen og en del av befolkningen, men flere tusen mistet livet på veien til dette fristed — deriblant over hundre nonner av de forskjellige kongregasjoner. I kryptkirken måtte de leve i flere uker mens kampene raste — sakristiet ble kjøkken og karmelitt-søstrene spare seg ikke når det gjaldt å hjelpe andre, skaffe mat, forbindelsessaker o. l. Det lever ennå blant dem to av Tereses søstre: moder Agnes (Pauline) som er 85 år og søster Geneviève (Céline) som er 79.

«LOSSERVATORE ROMANO» PEKER I EN LEDER-ARTIKKEL med overskrift «Inflation» på det faktum at ordet rettferdighet nå om dagen i alle internasjonale forhold har mistet sin opprinnelige objektive mening og er blitt bare subjektiv. En forveksler den menneskelige sentimentalitet og ønskene om hevn og repressalier med rettferdighet.

«Ve de overvunne!» var rettferdighetens løsen før Kristus og er blitt det no etter Kristus — i en verden som ignorerer Gud og hans lov.

«Vi lever i dag uten Kristus — i vår lovgivning, i våre anklager og forsvar og i våre dommer. Og alt blir deretter. Nasjonene seg imellom holder oppgjør mellom rettferdighet og urettferdighet på slagmarken og den sterkeste avgjør saken. I krigens mellomrom holdes det internasjonale konferanser for å treffe bestemmelsene, men det er de store som råder, og de små er bare å finne blint publikum om de da ikke sitter på anklagebenken.»

Men historien gjentar seg alltid — også urettferdighetens historie. Men det blir rettferdigheten som seirer til slutt. Menneskeheten kan ikke unnfly den selv om de stadig lukker øyner og ører for dens lov.

JESUITTENES NYE ORDENSGENERAL, PATER JEAN-BAPTISTE JANSSENS, er født 1889 i Malines hvor hans far var skatteoppkrever. 18 år gammel trådte han inn i jesuittenes novisiat i Tronchiennes og studerte ved siden av de religiøse disipliner sivilretten ved universitetet i Louvain og den kanoniske rett ved det pavelige gregorianske universitet i Rom og tok doktorgraden ved begge. Han ble ordinert i 1919 og fortsatte sin strålende universitetsbane til samme tid som han fikk betrodde stillinger i klostrene. Han taler 8 språk flytende, men ved siden av sin lærdom er han det mest beskjedne og ydmyke menneske.

KARDINAL FRINGS, erkebiskop av Münster, har besøkt England. I et intervju erklærer han at han «er optimist. Trass i ødeleggelsene av kirker og eiendelene til millioner av katolikker, utfoldes det stor iver og arbeides godt på alle religiøse områder.» Kardinalen har vunnet alle hjerter i England ved sin greie og elskverdige holdning og den åpenhet hvormed han har uttalt seg. Den ene søndag preket han i Westminsterkatedralen og nevnte da bl. a. at det hadde pint ham å se at så mange unge tyske menn ennå holdes som fanger i England og han håpet at de snart fikk slippe hjem og ta fredens gjerninger opp i sitt ulykkelige land.

Minnetavle over falne katolikker

Innsamlingsliste :

Sigrid Boe, Arendal	Kr.	50,00
Johs. Olsen	«	100,00
Fenrik Bjarne Lyng, Kristiansand	«	50,00
Generalmajor Finn Backer	«	100,00
H. A., Fredrikstad	«	50,00
Arkitekt A. Kollerud	«	25,00
Fru lektor Iversen, Hamar	«	10,00
Pastor Parthe	«	10,00
Inga og Hagny Doknæs	«	20,00
Wilhelm Gran	«	50,00
«Concentra»	«	50,00
Biskop Mangers	«	200,00
Sigrid Undset	«	100,00
A. Marschäuser	«	10,00
Lucy Rustad	«	20,00
A. Germeten	«	10,00
N. N.	«	1,00
Birgittaforeningen, Halden	«	25,00
Familien Stodola, Reufoss	«	15,00
L. T.	«	50,00
E. Winther	«	25,00
Fru Thon	«	15,00
Klinikk «Stella Maris», Kristiansund	«	40,00
Direktør Fr. W. Juell	«	25,00
Kvartermester Johs. Müller	«	10,00
Byråsjef Markus Endresen	«	50,00
St. Franciskussøstrene	«	500,00

Kr. 1 611,00

Tidligere innkommet « 3 869,40

I alt Kr. 5 480,00

*Glem ikke å støtte Overhyrden
ved å gi ditt bidrag til driften
av bladet St. Olav
Husk kollekten Allehelgensdag.*

til buljong
supper, sauser
og stuinger.

NOREX SUPPE
KRAFT

Buljongpulver og ekte kjøttekstrakt

Norges Brannkasse
Grunnlagt 1761

Skadeforsikring

Brann - Innbrudd
Glass - Vannledning
Huseieransvar - Hus-
leieavbrudd etter brann

Johan Olsen & Sønner

Murmester og entreprenørforretning

Kongensgt. 17, Oslo.

Etabl. 1896.

Telf. 25 085 - 25 223

St. Olavs Forlag

Akersveien 5 I

Pater Boers: «Katolsk praksis». Kr. 7,00.

Fåes også hos Cammermeyer og Concentra, Akersgt. 61.

Pater Lutz: «Kjenn din religion» Kr. 6,00.

Tidligere utkommet:

Pastor Sund: «Nærmere Gud». Kr. 1,50.

Pater Leo van Eekeren: «Det kristelige ekteskap og cølibat.» Kr. 1,00.

«Bønnebok for katolske kristne.» Kr. 7,50.

Pater Thorn: «Kristen enhet.» Kr. 1,00.

Pater Dr. J. van der Burg: «Det katolske trosprinsipp sammenliknet med det protestantiske.» Kr. 2,50.

«Det bibelske Skriftemål.» Kr. 1,00.

Dessuten flere opplysende brosjyrer, samt katolske skolebøker.

Stadig mer etterspurt er

Pater Boers' bok:

KATOLSK PRAKSIS

Kr. 7,00

TAKK!

Hjertelig, varm takk til hver, og én som viste meg kjærlighet under min lange sykdom.

Marie-Elizabeth Larsen.
Kirkeveien 64.

*Stemmebruk,
Oplesning*

Behandling av talefoll

ADELAIDE JØRGENSEN

Telf. 62373. — Jac. Aallsgt. 16 III

!

Da det nå er mange nye som ønsker å abonnere på «St. Olav», bes gamle abonnenter å innsende kontingenten om stopp vil unngås.

T. S. Jacobsen
Begravelsesbyrå

Ullevålsvn. 1

Telf. 32 334, 32 246

Privat 58 550, 94 372

**Kjøp katolsk
Bønnebok
kr. 7,50**

Katolske bøker.

Pascal: Tanker — oversatt av Pater Lutz. Ib. kr. 21,80.

Danske bøker — Chesterton: Mørk Middelalder kr. 10,39.

Karl Adam: Katolicismens inderste Væsen. 10,39.

Hünermann: De bannlystes Præst. 8,15.

M. Lekeux: Maggy. 6,98.

Martindale S. J.: Pier Giorgio Frattini. 8,15.

Katharina Emmerichs Visioner. 7,88.

Biskop Suhr: Moderkirken. 0,98.

Fonseca: Maria-Apenbaringen i Fatima. 4,65.

Pavestolen og Arbeidspøragsmålet. 3,38.

Guardini: Vor Herre og Frelsers Korsvej. Ib. 1,92.

Da de var unge — Træk fra Helgeners Barndom. Ib. 2,56.

Alterlys kan nå leveres med 25 % Bievoks.
«C O N C E N T R A», Akersgaten 61.

Erindringsliste:

Oslo katolske menighetpleies kontor.

Åpent fra kl. 11—13 torsdag,
fredag og lørdag.

Mariakongregasjonen Oslo

Generalforsamling

med årsregnskap og årsberetning i forbindelse med selskaperlig samvær, ikke som før annonsert 27. okt., men fredag 1. nov. i forbindelse med selskaperlig samvær med underholdning. Intet valg. Møte i St. Josefs kapell onsdag 6. okt. kl. 8. og felleskommunion i St. Olavs kirke påfølgende søndag den 10. nov.

Ting som er etterglemt

i St. Olavs kirke i Oslo kan avhentes i St. Olavs ekspedisjon, Akersv. 5 I.

St. Elisabethkongregasjonen Oslo

Møte i St. Josefs kapell tirsdag 5. nov.

Deretter selskaperlig samvær i klubblokalet.

ST. OLAV

KATOLSK UKEBLAD

REDAKTØR:

E. DITHMER-VANBERG

REDAKSJON OG EKSPEDISJON:

Akersvegen 5 I. Telefon 23 743.

ST. OLAVS EKSP. OG FORLAG:

Kl. 10—15, unntatt onsdag.

Utbetalinger kun tirsd. kl. 13—14.

ABONNEMENTSPRIS: kr. 2,50 pr.

kvartal, for utlandet + avisporto.

ABONNEMENT tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.

ANNONSER må være innsendt innen søndag aften.

MANUSKRIPTER må være innsendt innen fredag aften.

Oslo Ungdomsdagen 27. oktober

Kl: 8.15 dialogmesse

med felleskommunion. Preken av H. H. biskopen. Fellesfrokost i foreningslokalet à kr. 1.—. Deretter besøk på kirkegården.

Kl. 11: Levit-høgmesse.

Kl. 19: Høgtidelig andakt.

Kl. 20: Festmøte i lokalet, Akersvn. 5. Entré kr. 3.—.

Liste til tegning for frokosten og festen utlagt på St. Josefs Institutt.

St. Elisabethkongregasjon Oslo

Patronatfest 20. november

Høgtidelig opptagelse i St. Josefs kapell kl. 19.30. Deretter festmøte i lokalet i Akersvn. 5. Liste utlagt på St. Josefs Institutt, og inndras søndag 10. nov. Entré kr. 6.— som betales ved innmeldelsen.

STYRET

Apostolat

Er det noen som vil gi en gutt på 13 år, 6. klasse, et hjem for noen tid?

Grunnet særs vanskelige forhold er snarlig miljøforandring påkrevet.

Alt gutten trenger er to mennesker som gir ham litt kjærlighet.

Bladets redaksjon gir Dem gjerne navnet på guttens sokneprest.

Nu

mottas abonnenter

på St. Olav